

JUDECĂTORIA CHIȘINĂU

(sediul Centru)

Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162.
Email: jcc@justice.md; Tel.: /+373 22/ 27-27-40
www.instante.justice.md

11 iunie 2025

Dosar nr.2-4697/25

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, 28.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Vă remite spre examinare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor a art. 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152/2006, în redacția Legii din 05.09.2024 (modificat prin Legea nr. 226 din 31 iulie 2024), în partea sintagmei „dacă acesta a obținut minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele”, înaintată de avocatul Grosu Vladimir, ce acționează în interesele lui Rotari Rodica, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată Rotari Rodica împotriva Institutului Național al Justiției cu privire la anularea răspunsului, anularea rezultatelor concursului, anularea actului administrativ individual defavorabil, anularea actelor administrative subsecvente, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

- Anexe:** 1. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate din;
2. Copia cererii de chemare în judecată cu anexe;
3. Copia încheierii nr.2-4697/25 din 10 iunie 2025.

Judecător

Speranța Clima

ÎNCHEIERE

10 iunie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul
grefier

Speranța Clima
Evelina Crețu

examinând în ședință publică cererea depusă de către avocatul Vladimir Grosu, în interesele reclamantei Rotari Rodica, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152/2006, în redacția Legii din 05.09.2024 (modificat prin Legea nr. 226 din 31 iulie 2024), formulată în cadrul procesului civil la cererea de chemare în judecată înaintată de Rotari Rodica împotriva Institutului Național al Justiției cu privire la anularea răspunsului, anularea rezultatelor concursului, anularea actului administrativ individual defavorabil, anularea actelor administrative subsecvente, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil

a c o n s t a t a t :

La 19 decembrie 2024 Rotari Rodica a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, împotriva Institutului Național al Justiției, prin care a solicitat anularea răspunsului Institutului Național al Justiției din 21 noiembrie 2024 ca fiind ilegal și neîntemeiat; anularea rezultatelor concursului ADMITERE 2024 privind participării la funcția de judecător admiși pentru a fi înmatriculați la cursurile de instruire inițială în cadrul Institutului Național al Justiției (candidați la funcția de judecător) în privința lui Rotari Rodica; a dispune anularea actului administrativ individual defavorabil – hotărârea Consiliului Institutului Național al Justiției nr.18/1 din 18 octombrie 2024; anularea ordinului directorului interimar nr. 17-24/A din 22 octombrie 2024, precum și anularea tuturor actelor administrative subsecvente adoptate în scopul punerii în executare a hotărârii Consiliului Institutului Național al Justiției nr.18/1 din 18 octombrie 2024; obligarea Institutului Național al Justiției la emiterea actului administrativ individual favorabil privind înscrierea participantei – Rotari Rodica, în lista candidaților la funcția de judecător admiși pentru a fi înmatriculați la cursurile de instruire inițială în cadrul Institutului Național al Justiției (candidați la funcția de judecător) urmare a concursului ADMITERE 2024.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 martie 2025, a fost declinată competența de la examinarea cauzei civile intentate la acțiunea înaintată de Rodica Rotari împotriva Institutului Național al Justiției cu privire la anularea răspunsului, anularea rezultatelor concursului, anularea actului administrativ individual defavorabil, anularea actelor administrative subsecvente, obligarea emiterii actului administrativ

individual favorabil, în favoarea judecătorului specializat în materie civilă, cauza fiind remisă spre redistribuire aleatorie.

La data de 13 martie 2025 cauza a fost redistribuită automat-aleatoriu subsemnatei.

Prin încheierea din 19 martie 2025, a fost primită cauza spre examinare în procedură contencioasă și stabilită ședința de pregătire a cauzei.

La data de 26 mai 2025, avocatul Vladimir Grosu, acționând în interesele reclamantei Rotari Rodica, a depus o sesizare privind excepția de neconstituționalitate a normei înserate la art. 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152/2006, în redacția Legii din 05.09.2024 (modificat prin Legea nr. 226 din 31 iulie 2024).

În ședința de judecată din 09 iunie 2025, reprezentantul reclamantei Rotari Rodica a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152/2006 în redacția din 05.09.2024 (modificat prin Legea nr. 226 din 31 iulie 2024) și anume sintagma „dacă acesta a obținut minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele”, prin prisma corespunderii cu art. 1 alin. (3) combinat cu art. 23, 35, 43 din Constituția Republicii Moldova.

Reprezentantul pârâtului – Institutului Național al Justiției, în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal.

Audiind participantul prezent în proces, studiind cererea depusă de către avocatul Vladimir Grosu, în interesele reclamantei Rotari Rodica, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta urmează să fie admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Din prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova rezultă că, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

La data de 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 "Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția

Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă, de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

Potrivit § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a statuat că: ” [...] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Deci, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Cod de procedură civilă.

Verificând respectarea condițiilor prevăzute la § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, imperativ instituite pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată ajunge la concluzia că prevederile legale invocate și anume art. 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152/2006, în redacția Legii din 05.09.2024 (modificat prin Legea nr. 226 din 31 iulie 2024) și anume sintagma „*dacă acesta a obținut minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele*”, intră în categoria actelor prevăzute de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, norma dată este direct invocată în aplicabilitatea cazului, iar o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având drept obiect norma enunțată, nu există.

Ținând cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată urmează să fie admisă.

Reieșind din cele expuse mai sus, în conformitate cu art. 12¹ Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e :

Se admite cererea depusă de către avocatul Vladimir Grosu, în interesele reclamantei Rotari Rodica, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității a art. 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152/2006, în redacția Legii din 05.09.2024 (modificat prin Legea nr. 226 din 31 iulie 2024), în partea sintagmei „*dacă acesta a obținut minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele*”.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu anexe.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Speranța Clima

Curtea Constituțională A Republicii Moldova

SESIZARE

în temeiul art.135 (1) din Constituție

Autorul. Vladimir Grosu.

Obiectul. Exercițarea controlului de constituționalitate a sintagmei "dacă acesta a obținut **minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele**" din al.2 art.17 din Legea nr.152/2006 în redacția din 05.09.2024 (modificat prin Legea 226 din 31 iulie 2024), prin prisma corespunderii cu art.1 (3) combinate cu art. art. 23, 35, 43 din Constituție.

Circumstanțele de fapt

În fapt, prin hotărârea Consiliului Institutului Național al Justiției (INJ) nr.5/2 din 24 martie 2024 au fost aprobate pentru Concursul de admitere pentru formare inițială 2024 – **25 locuri** pentru funcția de judecător. Reclamanta, Rotari Rodica, s-a înscris și a participat la concursul lansat de INJ pentru a fi admisă la cursul de formare inițială a candidaților la funcția de judecător.

În perioada 20 mai - 1 iulie 2024 a avut loc înscrierea la sesiunea de admitere anul 2024.

Pentru a fi admiși la cursul de formare inițială la funcția de judecător candidații urmau să susțină în fața comisiei de admitere 3 probe: testul psihologic eliminativ, proba scrisă -testul de specialitate (testul-grilă) și proba orală.

În cadrul perioadei de înscriere la sesiunea de admitere Legea cu privire la INJ prevedea următoarele condiții de promovare a concursului: promovarea testului psihologic eliminativ; obținerea **minimum a notei 5 (cinci) la proba scrisă și la cea orală**; obținerea mediei, exprimată pînă la sutimi, nu mai mică de 8,00.

Accentuăm, că **nici la momentul lansării și nici la începutul concursului legea nu prevedea, și în consecință, promovarea concursului nu presupunea drept condiție – obținerea unei note minime de 7 (șapte) la fiecare dintre probe – scrisă și orală.** Art.17 al.2 din Legea 152/2006, în vigoare la momentul faptelor, prevedea că participantul se consideră că a promovat proba orală sau scrisă **dacă acesta a obținut minimum nota 5 (cinci) la fiecare din ele.**

În perioada 15-17 iulie 2024 s-a desfășurat *testul psihologic eliminativ*, pe care reclamanta l-a susținut cu succes.

În perioada 26-31 iulie 2024 s-a desfășurat următoarea etapă - proba scrisă testul de specialitate (test grilă), la care comisia i-a acordat reclamantei un punctaj de 9.42.

Modificarea legii nr.152/2006. Ulterior, prin Legea nr.226 din 31 iulie 2024 Parlamentul a modificat Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției.

Astfel, **la 05 septembrie 2024 au fost publicate** în Monitorul Oficial și, în consecință, pe aceeași dată de 05.09.2024 au **intrat în vigoare modificări** la mai multe acte normative, inclusiv la Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției, **al cărei art.17 al.2 a fost modificat: nota 5 (cinci) – ca prag minim de trecere a probelor scrisă și orală a fost înlocuită cu nota 7 (șapte).**

Ulterior, în perioada 01.10.2024 - 03.10.2024 s-a desfășurat proba (orală) în 2 (două etape), la care reclamanta a obținut punctajul 6.98 și 6.95, iar media dintre ele fiind calculate ulterior - 6.96.

În final, reclamanta, din cauza schimbării regulilor concursului în timpul desfășurării concursului, nu a acces la cursul de formare inițială la funcția de judecător la INJ.

Dreptul pertinent

Constituția Republicii Moldova

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 35

Dreptul la învățătură

(1) Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instruire și de perfecționare.

...
(5) Instituțiile de învățământ, inclusiv cele nestatale, se înființează și își desfășoară activitatea în condițiile legii.

(6) Instituțiile de învățământ superior beneficiază de dreptul la autonomie.

(7) Învățământul liceal, profesional și cel superior de stat este egal accesibil tuturor, pe bază de merit.

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

Legea nr.152/2006 în redacția din 05.09.2024 (modificat prin Legea 226 din 31 iulie 2024)

Art.17 ” (2) Pentru fiecare probă, participantul la concurs este evaluat cu note de la 1 la 10. Comisiile de admitere evaluează răspunsurile candidatului în cadrul probei orale potrivit specializării acestora. Nota pentru proba orală este formată din media notelor tuturor membrilor comisiilor de admitere. Se consideră că participantul a promovat proba orală sau scrisă dacă acesta a obținut **minimum nota 7 (sapte) la fiecare dintre ele**. Nota finală a fiecărui candidat pentru examenul de admitere este formată din media notelor obținute de acesta la proba orală și la proba scrisă.”

Argumentare. Pretinsele încălcări ale Constituției.

Cu privire la admisibilitate.

1. Considerăm că sintagma ”dacă acesta a obținut minimum nota 7 (sapte) la fiecare dintre ele” din al.2 art.17 din Legea nr.152/2006 în redacția din 05.09.2024, modificat prin Legea nr.226 din 31 iulie 2024, este contrară art. 1 al.3 combinat cu art.23, art.35 și art.43 din Constituție sub aspectul încălcării principiului securității juridice, principiului încrederii legitime a cetățenilor, în condițiile în care intrarea în vigoare a legii noi de modificare a art.17 al.2, care a introdus condiții mai riguroase de accedere la INJ, nu este însoțită de o perioadă de tranziție pentru a atenua efectele dezavantajoase asupra concurenților la concursul de formare inițială la INJ.

2. În Hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 13.09.2011 privind controlul constituționalității articolului 18 alin. (3) din Legea nr.152-XVI din 8 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției, Curtea a statuat:
- ”63. Curtea observă, de asemenea, că legislația nu prevede un mecanism ce ar institui un echilibru între numărul locurilor vacante de judecător/procuror scoase la concurs și numărul persoanelor instruite în cadrul Institutului Național al Justiției și ar asigura angajarea acestora în funcțiile pentru care au urmat o pregătire de specialitate de durată, finanțată din mijloace publice.
81. Curtea observă că instruirea în cadrul Institutului Național al Justiției are un regim special și un statut special, deosebit de o instruire medie sau universitară, prin articolul 2 alin. (4) din Lege acesta fiind expres exclus din sistemul național de învățământ și educație.
83. În contextul celor expuse, Curtea consideră că norma contestată este compatibilă cu dreptul la învățatură garantat de articolul 35 din Constituție.”
3. În HCC 26/2013 (referitoare la limita de vârstă pentru admiterea la studiile de masterat și doctorat), Curtea a statuat:
- ”51. La fel, Curtea reține că, potrivit raționamentelor Curții Europene, dreptul la instruire, consfințit în art.2 din Protocolul adițional la Convenția Europeană, nu se limitează la educația și învățământul copiilor și tinerilor, ca drept social, el poate fi conceput și în beneficiul altor membri ai societății.
52. Astfel, prin prisma reglementărilor internaționale, statelor le revine obligația negativă de a nu împiedica o persoană să beneficieze de sistemul de învățământ și obligația pozitivă de a asigura accesul egal la formele de învățământ existente la un moment dat, în condițiile pe care le reglementează în funcție de necesitățile social-economice și de perspectivele de dezvoltare ale statului.
68. În contextul celor expuse mai sus, Curtea menționează că marja de apreciere a statului și dreptul său de intervenție în procesul de învățământ este mai mare decât în alte domenii și poate fi realizat prin diverse instrumente de reglementare. Statul poate condiționa dreptul la învățatură prin reducerea locurilor disponibile în cazul învățământului facultativ, prin testarea aptitudinilor care fac posibilă încadrarea într-o anumită formă de învățământ etc., însă aceasta urmează a fi proporțională scopului urmărit.
73. În respectiva situație, Curtea reține că statul poate stabili anumite condiționări în exercitarea acestui drept în scopul valorificării ulterioare a potențialului intelectual al funcționarului delegat de către autoritatea publică pentru sporirea calificărilor profesionale, or, studiile reprezintă o investiție în viitorul individului, care trebuie să producă rezultate cuantificabile și tangibile, însă aceste condiționări urmează a fi în corespundere cu principiile constituționale.”
4. **Concluzii privind aplicabilitatea art.35 din Constituție.** Din HCC nr.15/2011 și HCC 26/2013 reiese că accesul la studii la INJ urmează a fi privită prin prisma și este ”acoperită” de dreptul la învățatură prevăzut la art.35 din Constituție.
5. În Hotărârea Curții Constituționale nr. 6 din 03.05.2012 pentru controlul constituționalității alineatului 3 al articolului 3 din Legea nr. 142-XVI din 7 iulie 2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, Curtea a reținut: ”49. O modalitate de realizare a dreptului la muncă într-un domeniu concret constituie studiile universitare.” Odată, ce Curtea a ajuns la concluzia că dreptul la muncă garantează inclusiv studiile universitare de licență, atunci studiile la INJ cu atât mai mult și fără nici o îndoială urmează a fi privite prin prisma art.43 din Constituție, deoarece aceste studii reprezintă ultima treaptă indispensabilă de formare profesională pentru accesarea în funcția de judecător/procuror. **Deci, și art.43 din Constituție este aplicabil.**

Cu privire la Fond.

6. Intervenirea și aplicarea noii Legi nr.226 din 31 iulie 2024 la un concurs aflat deja în desfășurare, chiar mai mult - la etapă finală – după ce candidații susținuseră deja 2 probe, **contravine principiului securității raporturilor juridice.** Intervențiile și deciziile autorităților trebuie să fie, până într-un anumit punct, susceptibile de a fi prevăzute și de a fi așteptate, într-o manieră în care subiecții de drept pot să-și orienteze conduita lor după decizii previzibile.
7. Principiul securității raporturilor juridice impune reguli clare și precise și urmărește garantarea previzibilității situațiilor și relațiilor juridice. Prin urmare, aceste reguli trebuie să fie sigure, astfel încât părțile interesate să poată cunoaște cu exactitate și fără ambiguitate drepturile și obligațiile lor, pentru a le permite să își facă aranjamentele în consecință. Principiul securității juridice se impune cu o rigurozitate deosebită atunci când este vorba de un act susceptibil să implice, pentru subiecții de drept, consecințe nefavorabile.
8. Comisia de la Veneția a Consiliului Europei în opinia sa din 2012 în privința Bosniei și Herțegovinei¹ a subliniat funcțiile și elementele securității juridice. Astfel, în opinia acestei autorități securitatea juridică are câteva funcții: ”24. Ea ajută la asigurarea păcii și ordinii într-o societate și contribuie la eficiența juridică prin a permite indivizilor de a avea cunoștințe suficiente despre legi (drept) în măsura de a fi în posibilitate de a se conforma cu ele. Ea, de asemenea, acordă individului mijloace prin care el sau ea poate aprecia dacă a avut loc abuz (act arbitrar) în exercitarea puterii de Stat. Ea ajută indivizii să-și organizeze viețile lor prin a le da posibilitatea de a-și construi planuri de lungă durată și a formula speranțe legitime.”
9. **Participanții la un concurs trebuie să știe din momentul înscrierii la sesiunea de admitere** despre toate condițiile înaintate față de participanți pentru ca aceștia de la bun început să reflecteze asupra faptului dacă pot face față condițiilor înaintate sau nu, dacă au șanse să promoveze concursul sau nu, să decidă de a se înscrie la concurs sau nu, să se expună oare atenției publice și eventualelor critici, comentarii de stigmatizare etc., în măsura în care concursul la INJ este monitorizat cu atenție de publicul larg.
10. **Schimbarea condițiilor la finalul concursului, după ce participanții au susținut deja 2 probe, este inechitabilă** deoarece se transformă în aplicarea retroactivă/retrospectivă a legii, care nu era previzibilă pentru participanți. O prevedere este „retroactivă” dacă „sfera de aplicare în timp” sau „punctul de plecare al aplicării în timp” este stabilită la o dată anterioară publicării sale. În speța noastră, aplicarea noii legi în timp urmează a fi raportată la întregul concurs, dar nu la o probă, luată în parte.
11. Aplicarea Legii nr.152/2006 în noua redacție din 05.09.2024 duce la rezultate care contrazic însăși Legea nr.152/2006, în sensul că la 1-a probă scrisă concurentul trebuie să **obțină minimum nota 5 (cinci), iar la a 2-a probă orală – minimum nota 7 (șapte), - astfel fiind imposibilă întrunirea altei condiții din al.2 art.17, care stabilește un prag minim unic pentru ambele probe!** Astfel, Legea nr.152/2006 în noua redacție din 05.09.2024 impune aplicarea retroactivă a noului prag minim de 7 (șapte) și intervine peste prima probă care a fost susținută deja, fiind la acel timp în vigoare alte condiții minime de reușită - nota 5 (cinci). Modul de interpretare a Legii duce la un rezultat incompatibil cu legea, deoarece al.2 art.17 din Legea nr.152/2006 stabilește un singur prag minim pentru ambele probe și cea scrisă și cea orală.
12. În cauza *Ungaria/Comisia*² Tribunalul U.E. a hotărât că **faptul că Comisia a introdus un nou criteriu referitor la greutatea specifică a porumbului cu douăsprezece zile înainte ca un regulament, cu consecințe financiare pentru producătorii de porumb, să nu mai fie aplicabil, adică**

¹ CDL-AD(2012)014, The Venice Commission's opinion on: the ON LEGAL CERTAINTY AND THE INDEPENDENCE OF THE JUDICIARY in Federation of Bosnia and Herzegovina, adopted by the Venice Commission at its 91st Plenary Session (Venice, 15-16 June 2012)
[http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2012\)014-e, para.24;](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2012)014-e, para.24;)

² T.U.E., 15 novembre 2007, Hongrie/Commission, T-310/06, pt. 62-69.

- într-un moment în care aceștia au efectuat deja semănatul și în care nu au mai putut influența greutatea specifică a recoltei, a împiedicat aplicarea acestui regulament la această recoltă.
13. În cauza *Zielinski și Pradal și Gonzalez și alții c. Franței* (hotărâre din 28 octombrie 1999) CtEDO a statuat: "56. În consecință, Comisia consideră că statul a intervenit decisiv pentru a direcționa în favoarea sa rezultatul – iminent – al procedurii, deja decisă pe fond în dezavantajul său, la care a fost parte. 57. Curtea reafirmă că dacă, în principiu, puterea legislativă nu este împiedicată să reglementeze în materie civilă, prin noi dispoziții cu efect retroactiv, drepturile care decurg din legile în vigoare, **principiul preeminenței dreptului și noțiunea de proces echitabil consacrate în art.6 se opun, cu excepția motivelor imperioase de interes general, amestecului puterii legislative în înfăptuirea justiției în scopul influențării rezultatului judiciar al disputei** (hotărârile citate *Stran și Stratis Andreadis Greek Refineries*, p. 82, § 49, *Papageorgiou*, p. 2288, § 37, *Building Societies*, p. 2363, § 112). ... 59. Curtea nu discern, în faptele cauzei, modul în care diferențele de jurisprudență au necesitat intervenția legislativă în cursul procedurii. ... 59 .... În plus, în opinia Curții, **împrejurările cauzei nu permit să se afirme că intervenția legiuitorului a fost previzibilă**, nici mai mult decât pot susține teza unei intenții inițiale pervertite (hotărârea *Building Societies*, citată mai sus). , p. 2362-2363, §§ 110-112), fiind vorba despre un litigiu privind aplicarea unui acord discutat și adoptat, în contextul unei proceduri reglementate, de către diferiți parteneri sociali. Prin urmare, trebuie de constatat că **intervenția legiuitorului în acest caz a avut loc într-un moment în care erau pe rol proceduri judiciare la care statul era parte**. 61. În consecință, a existat o încălcare a articolului 6 § 1 în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil."
14. Noua Lege nr.152/2006 în redacția din 05.09.2024 a ridicat plafonul de accesare la concursul INJ, a înăspri condițiile de promovare la concurs în situația în care 2 probe erau deja susținute de **participanți și aceștia nu puteau cunoaște, din momentul înscrierii la concurs, că rezultatele probelor la concurs vor fi evaluate după alte cerințe mai stricte. Intervenția legiuitorului în desfășurarea concursului nu era nici necesară și nici justificată, deoarece a intervenit înainte de etapa finală a acestuia. Protecția încrederii legitime impune autorităților publice să își exercite competențele pe o perioadă de timp astfel încât să se asigure că situațiile și raporturile juridice create în temeiul legii nu sunt afectate într-un mod care nu ar fi putut fi prevăzut de o persoană diligentă.**
15. În același context, este contrar **principiului încrederii legitime** a modifica o situație existentă fără a acorda subiecților suficient timp pentru a se adapta. "Situația existentă" s-a format cel târziu la sfârșitul etapei de înscriere la concurs, - moment din care situația (condițiile de promovare a concursului) nu mai putea fi modificată. Modificarea condițiilor de promovare a concursului pe parcurs și aplicarea noilor reguli, standarde față de un concurs aflat în derulare crează **incertitudine și ambiguitate în raport cu drepturile și obligațiile participanților la concurs și subminează încrederea ultimilor în corectitudinea rezultatelor concursului**, stimulează suspiciuni la participanți că modificarea condițiilor concursului se fac pentru a avantaja unui participant în detrimentul altora etc. Într-un final, degradează încrederea legitimă în autoritățile publice. **Principiului încrederii legitime se referă direct la obiectul demn de protecție și, prin urmare, ne permite să ne concentrăm asupra esențialului: protejarea situației persoanelor care au încredere legitimă în stabilitatea legii.**
16. Principiul încrederii legitime este utilizat în general pentru a face referire la un principiu de drept public. Acesta „exprimă ideea că, atunci când o autoritate publică trezește la o persoană privată o așteptare cu privire la un comportament, la menținerea unei norme sau la intervenția unei decizii și când această așteptare se bazează pe circumstanțe care o fac justificată sau legitimă, autoritatea respectivă trebuie să țină seama de aceasta într-un mod adecvat”³. Forța încrederii legitime și a încălcării acesteia poate varia în funcție de o serie de factori: caracterul stimulat al normei,

³ J.-M. Woehrling, « La France peut-elle se passer du principe de confiance légitime ? », in *Mélanges Jean Waline*, Dalloz 2002, p. 752.

capacitatea indivizilor de a-și adapta comportamentul la schimbare, beneficiul derivat din schimbarea normativă, caracterul adecvat și claritatea normelor pe care se bazează încrederea, previzibilitatea schimbării normative, amploarea schimbării normative, buna sau reaua credință a indivizilor, caracterul decisiv al legii în alegerile făcute, neregularitatea normei inițiale.

17. În cauza *CNTA c. Comisiei*⁴ CJCE a examinat situația anulării unor recompense bănești de care beneficiau exportatorii de grâne/rapiță spre state terțe. În speță, prin Regulamentul nr. 1471/71 din 9 iulie 1971 Comisia a inclus exportul de rapiță, pe lângă alte grâne, în sistemul de recompense bănești. Întrucât sistemul sumelor compensatorii a fost extins și în privința Franței, Comisia, prin Regulamentul Comisiei nr. 17/72 din 31 decembrie 1971 a stabilit sumele compensatorii valabile începând cu 3 ianuarie 1972. Prin Regulamentul nr. 144/72 din 21 ianuarie 1972 Comisia a majorat aceste compensații cu efect din 24 ianuarie 1974. Printr-un regulament din 26.01.1972, cu efect din 01.02.1972, Comisia Europeană a abrogat acele recompense bănești considerând că „situația actuală a pieței este de așa natură încât aplicarea acestor sume compensatorii nu mai este esențială pentru evitarea perturbărilor în comerțul cu produsele menționate”. Reclamanta, care practica cumpărarea-vânzarea de semințe de rapiță, a considerat că eliminarea sumelor compensatorii a perturbat executarea contractelor de livrare aflate în derulare și i-a cauzat un prejudiciu important și a solicitat Comisiei să repare acest prejudiciu, ultima refuzând satisfacerea acelei cerințe. Curtea de la Luxembourg a decis ”42. că, în aceste circumstanțe, operatorul poate avea încredere legitimă că, pentru operațiunile pe care și le-a asumat în mod irevocabil..., nu se va produce nicio schimbare imprevizibilă care ar avea ca efect ... producerea unor pierderi inevitabile; 43. că, prin urmare, Comunitatea ar fi responsabilă dacă, în absența unui interes public imperios contrar, Comisia ar suprima, cu efect imediat și fără avertisment, aplicarea sumelor compensatorii într-un anumit sector, fără a lua măsuri tranzitorii care să permită cel puțin unui operator economic fie să evite pierderea care i-ar fi fost cauzată în executarea contractelor de export a căror realitate și irevocabilitate sunt stabilite prin stabilirea în avans a restituirilor, fie să fie compensată pentru această pierdere; 44. în lipsa unui interes public imperativ, Comisia, prin faptul că nu a însoțit Regulamentul nr. 189/72 de măsuri tranzitorii care să protejeze încrederea pe care operatorul o putea avea în mod legitim în normele comunitare, a încălcat o normă de drept superioară și a antrenat astfel răspunderea Comunității.”
18. Potrivit art.30⁵ Cod administrativ autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Legea nr.226 din 31 iulie 2024, care a modificat Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției, nu prevede explicit aplicarea retroactivă ale amendamentelor operate la alin.2 art.17. Noile prevederi ale Legii nr.152/2006, intrate în vigoare la 05.09.2024, trebuie să fie pasibile de a fi aplicate doar după o etapă de tranziție, adică în raport cu următorul concurs de admitere la INJ – ADMITEREA 2025.
19. În jurisprudența sa Consiliul Constituțional al Franței⁵ a considerat că ” deși „legiuitorul, acționând în domeniul său de competență, are posibilitatea de a modifica textele anterioare sau de a le abroga, înlocuindu-le, după caz, cu alte dispoziții [...], el nu poate, cu toate acestea, să lipsească exigențele constituționale de garanții juridice; în special, el nu poate, fără motive suficiente de interes general, nici să aducă atingere situațiilor legal dobândite, nici să pună în discuție efectele care pot fi așteptate în mod legitim de la aceste situații”.
20. Înăsprirea condițiilor concursului de admitere la formarea inițială la INJ, astfel după cum a fost motivat mai sus, încalcă disproporționat și nejustificat dreptul participanților la concurs de a-și cunoaște drepturile și obligațiile, dreptul la învățătură și la muncă.

⁴ CJCE, 14 mai 1975, *CNTA*, 74/74, *Rec.* p. 533, ECLI : EU : C : 1975 : 59.

⁵ C. const., 19 décembre 2013, n° 2013-682 DC, *Loi de financement de la sécurité sociale pour 2014*, *JORF* n° 0298 du 24 décembre 2013, p. 21069; C. const., 29 décembre 2013, n° 2013-685 DC, *Loi de finances pour 2014*, *JORF* du 30 décembre 2013, p. 22188. – C. const. 26 juin 2015, n° 2015-474 QPC, *Société ICADE*, *JORF* n° 0148 du 28 juin 2015, p. 10958, texte n° 55.

În urma celor menționate,

Solicităm:

examinarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională în vederea controlului constituționalității sintagmei ” ”dacă acesta a obținut **minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele**” din art.17 alin.2 din Legea nr.152/2006 în redacția din 05.09.2024 (modificat prin Legea 226 din 31 iulie 2024), prin prisma corespunderii cu art.1 (3) combinate cu art. art. 23, 35, 43 din Constituție.

Avocat

Vladimir Grosu

Digitally signed by Grosu Vladimir
Date: 2025.06.09 14:41:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

